

BILJNA VRSTA: **KROMPIR**

ŠTETNI ORGANIZMI: **KROMPIROV MOLJAC**

USEVI KROMPIRA SE NA PODRUČJU VOJVODINE NALAZE U RAZLIČITIM FAZAMA RAZVOJA: KOD RANOG SORTIMENTA KROMPIRA ZAPOČELO JE VAĐENJE DOK SE KOD SORTIMENTA NAMENJENOG ZA JESENJU PROIZVODNJU USEVI NALAZE OD FAZA CVETANJA DO POČETKA ŽUĆENJA CIME.

NA FEROMONSKIM KLOPKAMA REGISTRUJU SE ULOVI ODRASLIH JEDINKI **KROMPIROVOG MOLJCA**, A NAJVEĆE BROJNOSTI SE, ZA SADA, BELEŽE U REGIONU NOVOG SADA. U OSTALIM REGIONIMA SE OČEKUJE ZNAČAJNO POVEĆANJE BROJNOSTI U NAREDNIM DANIMA ZBOG PREKLAPANJA LETA LEPTIRA DRUGE I TREĆE GENERACIJE.

KROMPIROV MOLJAC PREDSTAVLJA VEOMA OPASNU ŠTETOČINU KROMPIRA TOPLIJIH DELOVA SVETA. U POSLEDNJIH NEKOLIKO GODINA, LETNJI DEO VEGETACIJE NA NAŠEM PROIZVODNOM PODRUČJU KARAKTERIŠE TREND VISOKIH, ČESTO I TROPSKIH TEMPERATURA KOJE IZUZETNO POGODUJU RAZVOJU OVE ŠTETOČINE TE JE ONA VRLO ČESTO OGRANIČAVAJUĆI FAKTOR U PROIZVODNJI JESENJIH KROMPIRA U NAŠIM AGROEKOLOŠKIM USLOVIMA. DOMINANTNO JE ŠTETOČINA JUŽNIH KRAJEVA NAŠE ZEMLJE, ALI SE POSLEDNJIH GODINA ŠTETNOST OVE VRSTE POVEĆAVA I U VOJVODINI.

ŠTETE NASTAJU KAKO U POLJU TAKO I U SKLADIŠTU. NAJVEĆE ŠTETE NASTAJU NA KRTOLAMA U KOJE SE UBUŠUJU LARVE I PRAVE HODNIKE, GALERIJE. OVAKO NAPADNUTE KRTOLE SKLONE SU NAPADU PATOGENA PROUZROKOVAČA TRULEŽI I PROPADAJU.

S OBZIROM NA NAJAVLJENE TROPSKE TEMPERATURE KOJE ĆE POGODOVATI KAKO RAZVOJU MOLJCA TAKO I BRZOM PROPADANJU CIME, **ULAZIMO U RIZIČAN PERIOD ZA ZAŠTITU KROMPIRA OD OVE ŠTETOČINE** TE JE SADA VEOMA VAŽNO PREDUZETI SVE RASPOLOŽIVE MERE KONTROLE.

KOD RANOG SORTIMENTA GDE JE VAĐENJE U TOKU ILI SE USKORO OČEKUJE, PREPORUČUJU SE SLEDEĆE MERE:

- KROMPIR TREBA VADITI U ŠTO KRAĆEM ROKU. NIKAKO NE TREBA OSTAVLJATI KROMPIR NA PARCELI IZLOŽEN NAPADU MOLJCA;
- NAKON VAĐENJA, KROMPIR TREBA ČUVATI U SKLADIŠTIMA U KOJIMA JE KONTROLISANA TEMPERATURA (ISPOD 10°C);
- SKLADIŠTA KROMPIRA TREBA NA SVIM OTVORIMA DA BUDU OBEZBEĐENA GUSTIM MREŽAMA KAKO BI SE SPREČIO ULAZAK ODRASLIH JEDINKI I DALJI RAZVOJ MOLJCA.

KOD KASNOG SORTIMENTA I KOD USEVA KOJI SE NEĆE VADITI U SKORIJE VREME, PREPORUČUJU SE SLEDEĆE MERE:

- ODRŽAVANJE KOMPAKTNOSTI ZEMLJIŠTA NAVODNJAVANJEM KAKO BI SE SPREČILO STVARANJE PUKOTINA I PRODOR ŽENKI MOLJCA DO KRTOLA GDE POLAŽU JAJA;
- ZAGRANJE, FORMIRANJE PRAVILNOG I VISOKOG BANKA, RADI SPREČAVANJA "OBRUŠAVANJA" BANKOVA USLED ČESTIH NAVODNJAVANJA KAKO BI KRTOLE OSTALE ZAŠTIĆENE DO MOMENTA VAĐENJA;
- SPROVOĐENJE HEMIJSKIH MERA ZAŠTITE U UGROŽENIM REGIONIMA (NOVI SAD) NEKIM OD SLEDEĆIH INSEKTICIDA:

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJA	DOZA	KARENCA
CIPKORD 20 EC, CIPRAZOR 20 EC, CRNA MAMBA	CIPERMETRIN	0,3 L/HA	14 DANA
EXIREL	CIJANTRANILIPROL	0,1-0,125 L/HA	
ALVERDE	METAFLUMIZON	0,2-0,25 L/HA	

DETALJNIJE INFORMACIJE O ŠTETNIM ORGANIZMIMA I MERAMA NJIHOVE KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA PORTALU PROGNOZNO-IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZA ZAŠTITU BILJA AP VOJVODINE.

SLIKA 1. POČETAK ŽUĆENJA CIME

SLIKA 2. OGOLJENE KRTOLE KOJE SU PODLOŽNE NAPADU KROMPIROVOG MOLJCA

SLIKA 3. ULOVI KROMPIROVOG MOLJCA NA FEROMONSKOJ KLOPCI

SLIKA 4. ŠTETE OD KROMPIROVOG MOLJCA

SLIKA 5. ŠTETE OD KROMPIROVOG MOLJCA

SLIKA 6. KRTOLE KOJE SE MORAJU SKLANJATI SA PARCELE